

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Gonsiori t. 4. Kõnetr. 700. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka. Eesti Spordileht ilmub iga kesknädal.

VI. aastakäik.

Kesknädalal, 14. jaanuaril 1925. a.

VI. aastakäik.

Korvpallimeeste õnnestunud sõjakäik Riiga.

Eestlaste triumf Eesti-Läti ja Tallinn-Riia võistlustes.

Esimene maavõistlus korvpallis peeti möödunud aastal Lätiga Tallinnas, kus meie meeskond vaevaliselt kokkutrenneeritult välja läks ja 16:20 kaotas, esimese poolaja seisu juures 6:6. Kuid ühtlasi loodi aga lätlastega edaspidisteks maavõistlusteks kindel side ja teistkordseks maavõistluseks tuli meie meestel käesoleva aasta algul võtta ette sõjakäik Riiga.

Ettevalmistused suurkohtamisteks.

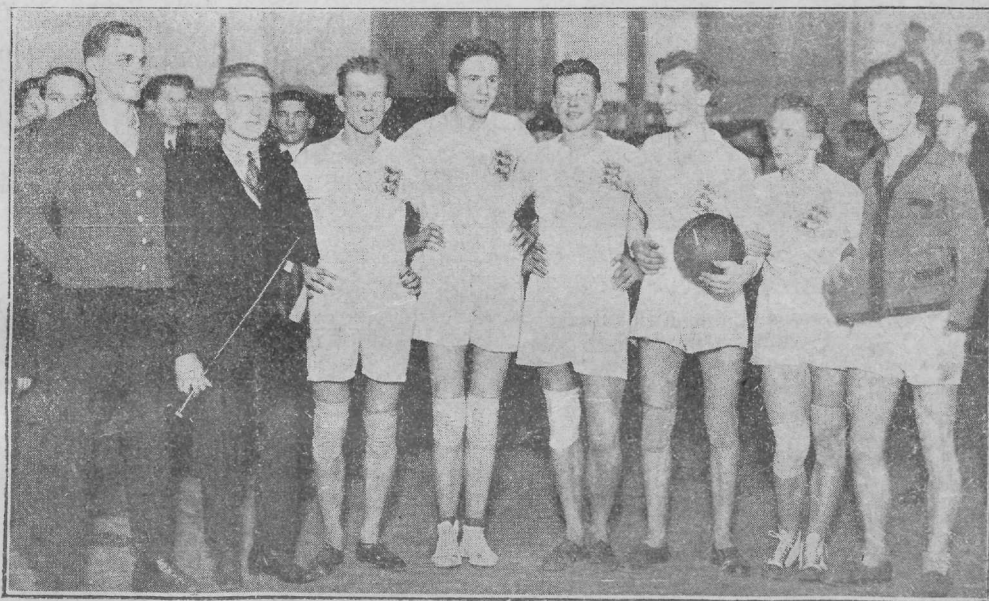
Käsi- ja palliliit seadis meeskonna Läti vastu õigel ajal kokku ja meeskond asus kohe kõige intensiivsemalt tööle. Vaatamata igalpool valitsevale jõulurahule, oli meeskonnal kogu pühade kestvusel kindlakavaline treening, kusjuures mõnikord meeskond isegi kell 7 h. koos oli. Viimase katsevõistlusena oli liidumeeskonnal tuldeminek Tall. Kalevi vastu. Mängu ja ühtlasi proovi kannatas meeskond, kuigi raskesti välja, võites vastast 29:20 (19:10), misjuures mäng õige aeg ja toorevõitu oli.

„Kui kaotame, siis ainult visa võistlusega“.

oli terve meeskonna arvamine, sest üldiselt algas sõjakäik kaotuse tähe all, oli ainult lootus. 3. jaan. hommikul jõudsid mehed Riiga kus neid vastu võtsid Läti korvpallimehed. Jaamast tassiti kohe meie „igaunlased“ Grand Hotelli, et välja puhata järgmise päeva suurvõistluseks. Kuid mehed tarvitasid vaba aega ka luurete tegemiseks, tutvumedes kohapealsete oludega, ja kinnitasid maavõistluse tallermaaks määratud konservatooriumi võimlusaulast mööda minnes paremat kätt üles tõstes veel korra ülalloodud lauset ja lubasid mängule panna kogu rahvuslase viisaduse ja jonn. Üldiselt oli meeskond oma paremas tujus ja energiaküllas, misjuures Selenoi (NMKÜ) oma energia tõstmiseks igapäev hotellis kolmekordsed portsjonid kinni keeras, närveerides teisi, kes sel ajal saalis Mozart'i harrastasid.

Suurvõistlus läheneb.

Pühapäev 4. jaan. oli päevaks, mil 2. Läti-Eesti korvpalli maavõistlus aset leidis. Nagu öeldud, oli võistluspaigaks määratud konservatooriumi võimlusaula, mis aga oma väiksusega vaevalt selleks kohane oli. Ühe külje out'i jooneks oli sein, mis

Eesti võidukas korvpalli rahvusmeeskond.

Vasakult: Selenoi, NMKÜ; H. Kihlefeldt, Eesti käsi- ja palliliidu esitaja; Uuli, Sport; Veinmann, Sport; Uuetoa, NMKÜ; Silvester, Sport, meeskonna kapten; Matiisen, NMKÜ; Pihlak, NMKÜ.

kaetud mattidega, et mängijad oma kuumad pead sinna ära ei löhuks, kuna teisel küljel nende aset täitis sein vastu surutud rahvahulk. Muu publik leidis koha otsjoonel asuval näitelaval ja ühel väiksel küljerõdul. Kuid kõik need kohad võimaldasid pealtvaatamiseks ainult kolm-sada inimest, kuna hulk olid summitud piletid isamata koju minema ehk välja võistlustagajärge ootama jääma. Sarnast pealtvaatajate rohkust ei olla lätlased oodanud. Eelvõistlusena maavõistluseks mängisid Läti esivõistluste tsüklis „Amateers“ LNJS-iga 16:13, ja selle lõppedes võttis aplaus Eesti meeskonna vastu.

Võistlus toob poolajaks Eesti kaotuse.

Peale kaptenite N. Musis'e (Läti) ja A. Silvesteri (Eesti) loosimist asetsid meeskonnad võistluseks järgmiselt.

Läti (punased särgid riigivapiga ja valged püksid).

	Grasis (JKS)	Baumans (JKS)	
Timpers (NK)	Musis (LSB)	Plorinsch (LSB)	

Matiisen (NMKÜ)	Uuetoa (NMKÜ)	Veinmann (Sport)
	Silvester (Sport)	Uuli (Sport)

Eesti (üljeni valged, kolme lövi vapiga rinnal).

Vahekohtunikuna toimus Läti treener Greiner (Ameerika), kellele abikohtunikuna sekundeeris A. Selenoi (Eesti). Läti korvpalliliidu esimees Kergal's tervitab veel eestlasi ja annab mälestusena Eesti esitajale üle rahvuslipu, mille järele vahekohtunik palli üles visates algvile annab.

Mäng algas eestlaste marulise pealetungiga ja juba 40. ja 55. sekundil on meie kaitsja Silvester mängu seisu viinud Eesti heaks 4:0. Mäng kestus ägedalt, kusjuures hästi kombineerisid Matiisen-Uuetoa ja Silvester korvilauda tsentrist põmmutas. Seitsmendal minutil murdis Grasis läbi ja seab 4:2 publiku rõkataval kiiduavalduste tormil. Kuid juba 9. min. on Silvestri järjekorralisest viskest tagajärg 6:2. Selle järele vaheldusid osad. Saadetuna rahvahulga ergutavast kisast ja (Järg 2. leheküljel.)

Kaks surematut.

Ameerika baseballi suurus Babe Ruth Shakespeari büsti kõrval. Pilt ühes allkirjaga on võetud Ameerika lehest „The New York Times“ ja väljendab ameeriklaste heatahtlikku humoori. Üks on masside, teine vaimu ilma suurus, mõlemad on materialistlik yankee valmis surematuks tunnistama.

Võistluskäik.

(1. tehniku järg.)

viledest, sihitud meie meeste õnnestunud võtete vastu, viskasid Timpers ja Musis, peale Eesti kasuks karistusvisket 7:6. Mäng muutus ikka intensiivsemaks. 16. min. viskas Florinsch karistusviskest 7:7 ja siis tõusis tagajärg järsu hüppega Läti kiire parema ääre Timpersi läbi 13:9 Läti kasuks. Natuke enne lõppu pidas Baumans Matiiseni ja vaatamata publiku viledele määras vahekohtunik karistusviske, mille sisseviskega Matiisen poolaja Eesti kahjuks 10:13 lõpetas. Publiku kiiduavaldused ei tahtnud lõppeda.

Teisel poolajal murdis Eesti vastameeskonna vastupanu selgroo ja saavutas võidu.

Teine poolaeg algas uue ägedusega ja Eesti parem koosmäng murdis täieliselt vastase vastupanu ja palliga sahistati korvi igast seisakust. Ka ei suutnud vastase kaitse meie tormajaid enam katta, jättes neid sageli vabaks viskele, nii et 29. min. on Eesti täielises ülekaalus 26:15. Lätlased koondusid sageli kõik oma korvi alla ja siis pidid eestlased ise manööverdama, et neid eemale meelitada ja kui ligidalt viskele ei pääsenud, siis söödeti pallid tagasi Silvesterile või Matiisenile, kes ka harva mööda viskasid. Ka Uuetoa oli tuntavalt parem esimesest poolajast ja tõi

rea korve. Mäng kestub tublis tempos, Eesti mängis ennastsalgavalt, kuna Läti veel hullema julgusega ja oma jõulise mängu juures kõik tegi, et kaotusest pääseda. Läti publik võis rahul olla Timpersiga, kes Eesti korvile sagedasti hädaohtlik oli ja teisel poolajal veel neli punkti saavutas. Seisu 30:19 järele Eesti kasuks tagandas vahekohtunik Timpersi 4. fouli pärast ja asemele ilmus meie jalgpallimehena tuntud Svistunenko (JKS), lõigates aplodismente. Kohe õnnestus tal viske ja tagajärg tõusis 30:21. Svistunenko mängis värske jõuga ja teda tuli võimalikult hästi katta, et mitte viskele lubada. 39. min. viskas Musis veel korvi ja võistlus on lõppenud eestlaste võiduga 30:23.

Kardetud kaotusest oli mängu lõpuks saanud võit, mis oli teenitud.

Käripallilaste ringkond Tallinnas ootas kärsitusega telegrammi, et selle saabumisel võidust rõõmu tunda.

Riia-Tallinna linnavõistluse läks meeskond kariuseta.

5. jaan. oli 1. Riia-Tallinna linnavõistluse päevaks, millele Tallinna meeskond läks juba kartuseta, heas võidulootuses. Samas võimlusaualas asetused algviskele vahekohtunikule Greinerile meeskonnad järgmiselt:

Tallinn:		
Uuli (Sport)		Pihlak (NMKÜ)
Silvester (Sport)	Veinmann (Sport)	Matiisen (NMKÜ)
Svistunenko (JKS)	Jürgens (JKS)	Timpers (NK)
	Ramins (LSB)	Baumans (JKS)

Riia:

Võistlus algab jällegi meie ägeda pealetungiga. Seis juba mõne minuti järele 6:0 Tallinna kasuks. Veinmann, kes maavõistlusel paremat äärt mängides korve ei visanud, on linnavõistluses oma õige paiga tsentris leidnud ja tasus maavõistlusel „kuivaks“ jäämist nüüd lisaga. Silvester ei leidnud kuidagi enam tormajate liinis õiget kohta ja vahetas lõpuks Pihlaka, tulles tagasi oma kohale kaitseks. Lätlaste mäng on nõrgem maavõistluse omast, ka Jürgens oli nõrgem Musisest. Poolaja lõpuks oli seis tõusnud 13:7 Tallinna ülekaaluks.

Lätlaste teise poolaja äge mäng ei päästnud neid kaotusest.

Oma meestest ergutatuna algasid lätlased teist poolaega kindla tasumise lootusega, kuid see purunes Tallinna kombinatsioonide ees ja teise poolaja keskel oli tagajärg juba 24:13 eestlaste kasuks. Meie kaitse tegi sagedaseid läbimurdeid üle keskjoone ja jättis isegi oma tormajate liini korvide saavutamise rohkuses maha. Ainsaks lohutuseks riialastele jäi Timpers, kes parem Läti korvpallimees ja kes kõige rohkem Eesti korvi põrutas. Võistlus lõppes 26:22 Tallinna kasuks, kusjuures 2. poolajal Riia võidus oli 15:13.

Võimistest.

Üldiselt saab öelda, et Läti korvpall Eesti omaga, vaatamata viimastele kaotustele, peaaegu ühel astmel seisab.

Korvide viskamises tuleb lätlastel rohkem tööd teha. Praegu viskavad nad haruldase täpsusega ainult siis, kui neid segamatult lastakse palli üles visata, muidu on nad võimetud. Eestlased viskavad aga igast seisakust, mis mängus tähtsaks plus-

siks. Kuid need erinevused võib kiirelt välja arstida ja keegi ei garanteeri, et järgmisel maavõistlusel Tallinnas lätlased mitte meid ei löö. *

Riias olemise ajal tuli eestlastel ka veenduda, et Lätis korvpall suurema tähtsuse omab, kui tal seda Eestis on. Ka on korvpall Läti seltsides rohkem laienenud ja konkurents suurem kui meil. Esivõistlused korvpallis lähevad neil selletõttu 8 seltsi osavõtul õige tasavärgise konkurentsi juures. Seni on Lätis käsipallist korvpallil peardõhk olnud, kuid nende uue treeneri Greineri mõjul on märgata ka juba tendentsi võrkpalli tõstmiseks. Kasutades meie meeste Riias viibimist, peeti ka võistlus Läti meeskonna ja meie Sport-NMKÜ-u meeskonna vahel võrkpallis, mis andis meie võidu 15:5 ja 15:6. Kuid ühtlasi võis märgata ka lätlaste edasiminekut võrkpallis võrreldes eelmise aastaga, kusjuures nad mängivad Ameerika stiilis, mis tugevasti erinev Eesti omapärasest stiilist.

Korvpalli suurvõistlus on läbi, kuna mehed kodudes küdevate kollete ees istuvad, saadud muhke silvitavad, võistlusmomente mälus esile manavad ja vaatavad vastu lähenevatele heitlustele — esimest kord meil tänava pidamisele tulevatele Eesti korvpalli esivõistlustele.

Ülemaaline koolinoorsoo spordiliidu kongress

peetakse Tallinna keskkoolide spordiühingu korraldusel 22. veebruaril koolinoorsoo taliolümpiaadi puhul Tallinnas. Kui ilmad olümpiaadi pidamiseks soodsad ei ole, peetakse kongress ikkagi ära. Päevakorras on hulka kaaluvaid küsimusi, nagu koolinoorsoo spordiliidu reorganiseerimine lähema kontakti ja kaastöö loomise teiste koolinoorsoo liitudega jne. Soovitav on, et ühingud kohtadel kongressi tähtsust tõsiselt hindaks ja oma asemikud Tallinna saadaks.

V. Väli ja R. Loo Soomes võitnud.

Imatra Jyske 15-aastase juubeli puhul korraldatud rahvusvahelistest maadlusvõistlustest võtsid ka tuntud Spordi maadlejad V. Väli ja R. Loo osa. Tugeva konkurentsi peale vaatamata tuli V. Väli sulgkaalus esimeseks, võites isegi K. Pihlaja-äge, Pariisi olümpiavõitjat vabamaadluses, ja R. Loo poolraskekaalus kolmandaks.

Ilmarekordimees Winter

on Austraalias viimastel võistlustel näidanud kolmikhüppes tagajärge 15.42, mis 10 senti on tema ilmarekordist halvem.

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi
ja võimlemise abinõusid.

Hinnakirjad tasuta.

Spordiajakirjadest naaberriikides ja meil.

Iga maa sportlase tasapinna otsekohe-
semaks ja ilmekamaks peegeldajaks on
selle spordiajakirjandus. On tarvis pilku
heita ainult nendele mõningatele tihedalt
täidetud ajakirjadele, — lehtedele, mis
spordile pühendatud, ja kohe avaneb meie
silmadele selle maa sportiline panoraam,
iseloom ja kandvate ideede luustik. Kul-
tuurilise spordimaa eriajakirjad on elukül-
lased, tüsedad ja maitserikkad, nad on
omaette väärtuslikud ja meelitavad ka võ-
hiku kaasa tundma sportlastele eluaval-
dustele. Sarnased on näit. suuremad spor-
diajakirjad Prantsusmaal, Saksamaal,
Rootsis jne.

Meie naaberriikidest seisab, nagu juba
arvata võib, Soome nihasti oma sport-
lase tasapinna kui ka ajakirjanduse poolest
kaugel teistest — meist, Lätist ja Leedust
ees. Tema vanem ja soliidsem spordiaja-
kiri „Suomen Urheilulehti“ ilmub
juba 28-dat aastat ja sisaldab elavas ja
rahvalikus käsitusviisis jooksva spordi-
elu kirjelduste kõrval ka sporditeaduslisi
küsimusi tuntumate ülikooli jõudude su-
lest, kes nagu teada spordisõbralised ja
sõnast „rekord“ mingit tontu seinale ei
maali. Sotsialistlike kalduvustega sport-
lisel noorsool on oma häälekandja „Työ-
väen Urheilulehti“, mis seisab Lu-
zerni spordiinternatsionaali alusel. Soome
rootslased annavad välja „Idrottsblad-
eti“. See näeb aga viimasel ajal kaunis
kehv ja elujõuetu välja. 1923. aastal asu-
tasid veel raskesportlased omale hääle-
kandja „Athlosi“, mis lähemalt maad-
lust ja poksi käsitleb. Eelmised kolm lehte
ilmuvad kord nädalas, viimane kord kuus.
Peale selle on Soomes oma häälekandjad
veel võimlejal, naissportlastel ja poistel.

Meil Eestis oli esimeseks spordiaja-
kirjaks „Jõu ilm“, mida maadleja T.
Viidemann kümnekonna aasta eest Peter-
buris välja andis. Praegune „Eesti
Spordileht“ asutati Antwerpeni olümpia
mängude eel Kalevi seltsi poolt, tema
esimeseks toimetajaks oli A. Anderkopp.
Viimasel ajal on leht suuri edusamme tei-
nud ja vastab täielikult paremate välja-
maa ajakirjade tasapinnale. Ka soomlaste
poolt tuntakse huvi tema vastu ja keele-
raskuste peale vaatamata, on hakanud
sealt tellimisi järjekindlalt tulema. Välis-
informatsioon suhtes seisab „Eesti Spor-
dileht“ isegi Soome lehtedest ees.

Lätis ei ole suudetud seni veel püsi-
vat sportlaste häälekandjat asutada. On

tehtud üksikuid katseid, kuid need ei ole
suutnud tarvilisel määral lugejaid oma
ümber koondada. Lehti on katsutud ikka
eraettevõttel üleval pidada ja kahju too-
misel väljaandjatele on need kokku vari-
senud. Praegu ei ole terve aasta juba Lätis
spordilehte. Esimene Läti spordileht
„Latvju Sports“ hakkas ilmuma
1921. aastal J. Aispureetsi toimetusel ja
pidas vastu kuni 1923. aastani. Edasi kat-
sus sama toimetaja lehte Saksa keeles
edasi anda, kuid seda ilmus ainult 1 num-
ber. Samal aastal hakkas ka Ad. Plum,
praegune tüsedam Läti spordiajakirjanik,
uut lehte „Sporta Zurnats“ välja
andma, kuid ka selle lehe iga oli üpris
lühike. Praegu on A. Plumil kavatsus jälle
Lätis spordilehte käima panna, kuid kas
sest asja saab, on veel küsitav. Asjaliku-
mad ülevaated Läti spordielust ilmuvad
praegu läti keeles „Latvis'el“ Ad. Plu-
mi sulest ja vene keeles „Segodnja“
V. Birnbaumi sulest.

Leedus hakkas esimene spordiajakiri
„Lietuvos Sportas“ 1922. aastal
Leedu spordiliidu väljaandel ja naissport-
lase Kubiliunaite-Garbacauskiene toime-
tusel ilmuma. Spordiliikumise nooruse ja
väikse ulatuse tõttu jäi ta varsti ainelistel
põhjustel seisma. 1923. aastal võttis spor-
diajakirja küsimuse jälle üles Leedu nais-
spordi klubi ja hakkas ajakirja „Sporta-
st“ välja andma, mida kuni seniajani
on 20 numbrit ilmunud. Toimetaja on jäl-
legi naissportlane J. Sulginiene. Ajakirja-
de järele võib otsustada, et Leedus spordi
alal meeste püksid naiste jalges on.
„Sportas'e“ ikkakiik näib Leedus seda-
korda kindlustatud olevat, sest Leedu
jalgpalliliit on otsuse vastu võtnud, et
jalgpallivõistluste igalt piletilt 10 tsenti
(3,7 marka) „Sportas'e“ heaks läheb.

Võrreldes meie spordiajakirjanduse
seisukorda endi lõunapoolsete naabritega,
näeme, et meie neist tüki maad ette ole-
me jõudnud. Meie „Spordileht“ ilmub ju-
ba kuuendat aastat, on muutumas kuukir-
jast päevaleheks ja sisult tõusmas Euroopa
paremate spordilehtede tasapinnale.
Et see kiirelt ja kindlalt teostuks, on tar-
vilik et uuel aastal kõik „E. Spordilehe“
kaasatundjad endise kindlusega tema
heaks töötaksid ja uusi kaastöölisi ja luge-
jaringkondi juure tõmmaksid.

Juba eelolevast suvihooajast peale ka-
vatseb „E. Spordileht“ vähemalt kaks
korda nädalas ilmuma hakata.

Ly Riiütel,
E. Spordilehe hääletusvõistluse võitja.

Siiski on Tallinn hääletuses tabavam
olnud ja viiest auhinnastatust on 4 Tallin-
nast ja 1 Tartust. Sisemaa hääletajad on
10-ne parema kindlaksmääramisel oma
hääletega olnud rohkem laialivalgumad
ja selle juures paiguti algupärased. Näi-
teks võib tuua ühe sisemaa spordiseltsi
esimeest, kes oma sedelil parimaks sport-
laseks on seadnud O. Üprausi ja seda
ka motiveerinud: „O. Üprausi ei pea ma
paremaks mitte võimiste poolest, vaid
spordimehe hinge ja võidutahte poolest ja
ses suhtes on ta briljant.“ Edasi minnes
on ka mõned üksikud sedelid, millele kir-
jutatud kümnest nimest ükski ei ole küm-
ne paremaks tulnu seast.

Hääletusvõistluse tagajärjed on järgmi-
sed:

1. Ly Riiütel, Tallinn, 8 punkti. Auhi-
naks E. Spordilehe 1925. a. aastakäik.
2. O. Meyer, Tallinn, 8 p. E. Spordi-
lehe 1/2 aastakäiku.
3. N. Betlem, Tallinn, 12 p. — E. Spor-
dilehe 1/4 aastakäiku.
4. ja 5. El. Martinson, Tartu ja S. Riiü-
tel, Tallinn, mõlemal 14 p. — kumbagile
E. Spordilehe 1/4 aastakäiku.

Toome lõpuks referendumi tagajärjeks
tulnud 10 parema nimestiku ja hääletus-
võistluse võitja oma, mille võrdlemine
huvipakkuv.

Referendumi tagajärg:

1. A. Klumbeg.
2. E. Pütsep.
3. J. Lossmann.
4. A. Neuland.
5. G. Lurich.
6. H. Tammer.
7. A. Lass.
8. V. Ever.
9. J. Villemson.
10. H. Kaarmann.

Ly Riiüteli järjestus:

1. A. Klumbeg	—
2. E. Pütsep	—
3. G. Lurich	2
4. J. Lossman	1
5. A. Neuland	1
6. H. Tammer	—
7. A. Lass	—
8. J. Villemson	1
9. H. Kaarmann	1
10. V. Ever	2

8 punkti.

Võitja Ly Riiüteli pilt on ülemaal toodud.

E. Spordilehe hääletusvõistluse tagajärjed.

E. Spordilehe referendumi, mille taga-
järjed eelmises numbris ilmunud, oli ühes
veel võistlus hääletajate vahel: **kelle hääle-
tussedel on lähem referendumi tagajärjele.**

Nagu märgitud, oli osavõtt referendu-
mist elav. Häält tuli peale kodumaa iga
kaare ka välismaalt: seal elavatelt eest-
lastelt, nii Saksamaalt, Belgiast, Prantsus-
maalt ja reall Leedu sportlastelt Kauna-
sest. Hääletajad on valdavas enamuses
esinenud oma õigete nimede all ja ano-
nümseid hääletajaid, kelle sedelid hääle-
tusvõistlust kaasa ei saanud teha, on vast
mõni protsent.

Referendumi täielikult õige tagajärje
tabamine oleks olnud äärmiselt raske. Kui
arvestada, et kümne parema nimi oleks
olnud ette juba teada, siis oleks ka sel

juhusel nende järjestuses olnud 3.628.800
varjanti!!!...

Võis ette õige kindel olla, et ükski hää-
letajatest ei taba täpselt õiget järjekorda.
Ja see sündiski: kahel esikohale tulnud
hääletaja sedelil on 8 miinuspunkti. Esi-
mese auhinna langemist tuli otsustada loo-
siga. Viimast tõmbav käsi kuulus kapt.
L. Tõnson'ile, Eesti spordi keskliidu esi-
mehele, kes oma sedeliga referendumi
väljaspool auhinnavõistlust osa võttis ja
10-ne punktiga kolmandaks oleks platsee-
rinud. Õnnelikuks võitjaks kahiest ühe-
võrdse punktide arvuga hääletajatest tuli
neiu Ly Riiütel, kes võistlusi külasta-
nud ja kümme paremat üldsuse seisuko-
halt tähelepanuväärse hinnanguga oma se-
delile on asetanud.

Nurmi Ameerikas.

3 ilmarekordi purunenud esimesel esinemisel.

Paavo Nurmi.

Nurmi võeti Ameerikasse saabumisel suurte juubeldustega vastu. Terved päevad piirasid ja piinasid teda Ameerika suurlehtede kõmureporterid, päevapiltnikud ja filmioperaatorid. Kui esimene vajumustusetorm juba veidi raugenud ja reisiväsimus lahkunud oli, avanes Nurmil võimalus korralikuma elu ja treeningu juure asuda. Vaadelles jooksuradasid, millel tal võisteldati, tekkis tal kahtlus, kas ta üldse mingit edu seal saavutada suudab, niivõrd erinevad olid need tal seni jookstutest. Madison Square Gardeni jooksutee, kus tal esimene esinemine, on puust, kõigest 164 mtr. pikk ja järskude, kitsate kurvetega. Juba esimesel treeningul rikkus Nurmi seal harjumatus tõttu oma jalad ära, hõõrus pätkad villidesse. Senitarvitatavad jooksukingad ei olnud tal uuteks oludeks kohased. Ta asus uute valimisele. Kõige suuremasse New-Yorgi vastavasse kaubamajasse astudes, asus ta hoolsale jalanõude valikule, mida suurtes kuhjades tema ette toimetati. Viimaks jäi ta viie kohasema paari juure peatama, kuid lasi kõigi imestuseks üldiseltpruugitavate paiksude kummikontsade asemele õige õhukesed panna. Nurmi põhjendas oma otsust sellega, et ta kannal jooksvat.

Uuelaadiliste kingade omandamisega ja sagedama treeningu alustamisega hakkasid Nurmi asjad paranema. Villid kadusid, jooks läks kergemaks ja kurved jäid juba paremini jala järele.

Vahepeal teatasid ajalehed kõige täpsemalt, missugusteks kujunevad 6. jaanuari võistlused Madison Square Gardenis. Üle maa olid kokku kutsutud kõik paremad jooksjad. Võistlust otsustati pidada 1 Inglise miilil (vaheajaga 1500 mtr.) ja 5000 meetris. Eriti tugevaks pidi kujunema konkurents miilil, mida kõik konkurendid alla 4.20 juba varemalt olid katnud. Tuntumatest meestest on nimetada: Joie Ray, Connolly, Ray Watson, Lloyd Hahn (see tuli kaugest Nebraskast), Walter Higgins, Ray Buker, William Goodwin, William Sullivan ja Willie Ritola.

6. jaanuaril kogus võistlusele üle 15.000 pealtvaataja. Täielikku võistluskirjeldust ei ole veel Euroopasse jõudnud, kuid telegrammidest on näha, et see suurvõistlus Nurmile uueks triumfiiks kujunes. Nurmi võitis 1 miili suure kergusega oma kaasvõistlejate ees ja liputas neile finišis veel kättgi tahapoole. Tema miili ajaks märgiti 4.13,6 ja 1500 mtr. vaheajaks 3.56,2, mis mõlemad on uued sise-ilmarekordid. Endised sise (indoor) ilmarekordid olid Joie Ray nimel 3.57,8 ja 4.14,6. Puhates veidi oma võidust järgnes Nurmile võistlus 5000 meetris. Siin lasi Nurmi kogu aja Ritolat vedada ja võitis teda lõpuspurdiga. Aeg kuulutati 14.44,6 — jällegi ilmarekord. Endine oli Joie Ray oma 14.54,7.

Peale esimese võistluse on Nurmi saanud veel 19 võistluskutset mitmetesse Ameerika linnadesse. Loomulik, et ta seda hulka ei suuda vastu võtta. Ta on oma nõusoleku annud äärmiselt viieks võistluseks. Temale on kutseid esitanud: 15. jaan. jälle Madison Square Garden; 16. jaan. — Illinois A. C., Chicago; 17. jaan. — Fordhami ülikool, New York; 24. jaan. — Brooklyni college; 27.—28. jaan. — Millrose A. A., New York 30. jaan. — Morningside A. C., New York; 31. jaan. — Boston A. A., Boston; 3. veebr. — Western Union A. A., New York; 4. veebr. — Newark A. C., Newark; 7. veebr. — 106. jalaväe rügement, Brooklyn; 10. veebr. — Middle Atlantic Association, Philadelphia; 11. veebr. — Silk A. A., New York; 13. veebr. — Fraternal Lodge, Brooklyn; 14. veebr. — New York A. C., New York ja John Hopkinsi ülikool, Baltimore; 18. veebr. — Prudential Insurance Co A. A., Newark ja Knights of Saint-Antony, Brooklyn; 21. veebr. — keskkoolide esivõistlused, New York; 27. veebr. — Georgetown University, Washington; 28. veebr. — Louisville'i esivõistlused; 7. märts — ülikoolide esivõistlused, Buffalo.

Uuema kuulduksena toovad välismaade spordilehed teate, et Ameerika pangaringkonnad on Nurmi Ameerikasse jõudmise ja ta suursaavutuste puhul otsustanud Helsingi linnale erilisel madalate protsentidega laenu anda. tähendades, et niisugusele maale, kes nii suure sportlase kasvatanud, peab kõige suuremal määral vastu tulema.

1924. a. maavõistlused statistika valgusel.

Eelmises „E. Spordilehe“ numbris tõime ülevaate 1924. a. peetud jalgpalli maavõistluste kohta. Sellele järgnevana, toome tabeli, mis ligikaudselt peaks näitama rahvuste paremuse järjekorda jalgpallis.

Tabel näitab, et olümpia turniiri võitjate järjekord Uruguai, Shveits ja Rootsi on vastav ka rahvuste üldisele paremusele. Toodud tabeli järjekorda teevad puudulikuks asjaolud, et üksikute rahvuste poolt peetud maavõistluste arv on väga mitmesugune ja vastased on olnud väga valiku järele. Paremusel väljaarvamine on sündinud järgmiselt: iga võit on arvestatud 2 ja viik 1 punkt ja punktide summa jagatud peetud maavõistluste arvule.

Tabel, mis küllalt huvitav, on järgmine:

	Mänge	Võite	Kaotusi	Viike	Värvavald.	Hinnang
1. Uruguai	10	8	1	1	38:7	1.70
2. Shveits	10	7	1	2	25:9	1.60
3. Rootsi	15	10	1	4	57:21	1.60
4. Inglise	10	7	2	1	23:14	1.50
5. Tsheho-Slov.	5	3	1	1	12:5	1.40
6. Austria	10	6	2	2	30:13	1.40
7. Ungari	10	6	3	1	27:13	1.30
8. Vales	5	3	2	0	7:5	1.20
9. Türgi	5	3	2	0	13:11	1.20
10. Argentiina	5	2	1	2	6:10	1.20
11. Hollandi	10	4	3	3	19:11	1.10
12. Hispaania	3	1	1	1	2:2	1.00
13. Shoti	3	1	1	1	3:3	1.00
14. Daani	4	2	2	0	7:7	1.00
15. Saksa	7	3	3	1	10:13	1.00
16. Ameerika	4	2	2	0	5:8	1.00
17. Itaalia	8	3	3	2	8:15	1.00
18. Soome	6	3	3	0	15:12	1.00
19. Prantsuse	10	4	5	1	15:19	0.90
20. Läti	5	2	3	0	7:14	0.80
21. Belgia	8	2	4	2	11:16	0.75
22. Iiri	9	3	6	0	11:14	0.67
23. Paraguai	3	0	1	2	1:3	0.67
24. Poola	6	2	4	0	6:17	0.67
25. Leedu	3	1	2	0	4:14	0.67
26. Egiptus	4	1	3	0	4:13	0.50
27. Tšiili	3	0	2	1	0:7	0.33
28. L.-Aafrika	5	1	4	0	7:10	0.30
29. Luksemburi	5	0	4	1	5:15	0.20
30. Eesti	7	0	7	0	5:21	0.00
31. Norra	4	0	4	0	2:13	0.00
32. Rumeenia	3	0	3	0	2:14	0.00
33. Jugoslaavia	3	0	3	0	1:13	0.00
34. Bulgaaria	2	0	2	0	0:7	0.00

Viini Rapidi aastaraamatust selgub, et Rapidi esimene meeskond 1924. a. on pidanud 24 meistrivõistluste mängu, millest 11 võidetud ja 9 viigile mängitud. Sõprusvõistlusi pidas meeskond 21, millest võidetud 15, viigile mängitud 2 ja kaotatud 4. Väravate vahekord 72:31. Esivõistlustel on Rapidi meeskonnas esinenud 32 mängijat. Rapid on oma väljal pidanud 32 mängu, millel oli 263.601 pealtvaatajat. Iga võistluse kohta keskmiselt 8250.

Uridil, Viini Rapidi forvard, on Austria populaarimatest jalgpallimeestest. Ta nime on rohkelt tarvitatud reklaamiks. Tallinnas on tuntud fox-trott „Heute spielt der Uridil“. Viimati on Viinis välja tulnud „Uridil-liköör“ — seadusega kaitsitud originaal jalgpallipudelites!

Iseäraliku õnnetuse ohvriks langes üks jalgpallimees Alicantes, Hispaanias. Ta tahtis matshi ajal mänguvälja äärel ripnevat elektrijuhet kõrvaldada, kuid sai selle juures tugeva voolu läbi surma.

Penalty-kick, 11-meetri karistuslööki, võeti jalgpalli määrustikku 1891./92. a. hooajal Jiri liidu ettepanekul.

Millest on tingitud mõne sportlase silmatorkav edu?

Lowde

Sfokolaadi järjekindlast tarvitamisest.

Paremad maailma kergejõustiku saavutused 1924. aastal.

looksud.

Uuele sportlisele aastale vastu minnes, ei ole üleliigne ülevaatliku pilguga veel kord vana riivata, kui ülesvõtte aparadiga endile mälestuseks veel pilti nipsata, mida ikka mõne aja tagant võib lauasahitlist välja võtta ja kaastundlikult vaadata — olid üsna kenad, isegi suured saavutused, kuid praegu on nendest juba kõigest kaugelt üle edasi jõutud ja nad on väärtuslikud ainult kronoloogile. Sest sport ei tunne piire, rekord on algusetu ja lõputu, teda täiendab inimene ja tema täiendab inimest, ja samases vastastikusel kaastöös sammuvad nad uute aaimatude avaruste poole edasi. Oleme kindlad, et tuleva-aastased, ületuleva-aastased saavutused jälle inimvõime saavutuspiire tükikese maad edasi nihutavad ja meie sama vaatega praeguseid rekorde silmitseme, kui praegu mõne aasta eest oluud. Kuid siiski on nad hinnatavad, kui tähised, versta postid spordi suures evolutsiooni käigus.

1924. aasta paremad saavutused olid:

100 mtr.

10,4: Houben, Saksa; Arango, Kuuba. 10,5: Murchison, Ameerika; Scholz, sama; Most, Saksa (seljatulega). 10,6: Abraham, Inglise; Paddock, Bowman ja Popper, Ameerika; Truelsen, Daani; Barrientos, Kuuba ja Halme, Soome.

200 mtr.

20,8: Paddock, Ameerika. 21,0: Scholz ja Müller, Ameerika. 21,1: Wilson, Ameerika. 21,2: Leschinszky ja Otto, Ameerika. 21,4: Murchison ja Heacsek, Ameerika. 21,5: Houben, Saksa. 21,6: Hill, Norton ja Clarke, Ameerika; Murlon, Prantsuse.

400 mtr.

47,1: Taylor, Ameerika. 47,6: Liddell, Inglise. 47,7: Cochrane, Ameerika. 47,8: Fitch, Ameerika. 48,0: Imbach, Shveits. 48,1: Wilson, Ameerika. 48,2: Engdahl, Rootsi, Butler, Inglise ja Paulen, Hollandi. 48,4: Johnston, Kanaada.

800 mtr.

1.52,2: Wattson, Ameerika. 1.52,4: Lowe, Inglise. 1.52,6: Martin, Shveits. 1.53,1: Enck, Ameerika. 1.53,2: Stallard, Inglise. 1.53,5: Brown, Ameerika. 1.53,6: Richardson, Ameerika. 1.54,6: Griffiths, Inglise. 1.54,9: Stewart, Ameerika. 1.55,2: Svensson, Rootsi. 1.55,4: Peltzer, Saksa.

1500 mtr.

3.52,6: Nurmi, Soome. 3.54,8: Schaerer, Shveits. 3.55,0: Stallard, Inglise. 3.55,8: Baker, Ameerika. 3.58,3: Lowe, Inglise. 3.58,4: Hahn, Ameerika. 4.00,3: Lievendahl, Soome. 4.00,9: Peussa, Soome. 4.01,6: Luoma, Soome. 4.01,7: Jansson, Soome. 4.02,5: Vide, Rootsi. 4.02,6: Borg, Soome. 4.03,0: Seagrowe, Inglise.

5000 mtr.

14.28,2: Nurmi, Soome. 14.31,4: Ritola, Soome. 14.52,9: Vide, Rootsi. 15.03,0: Sipilä, Soome. 15.05,0: Brown, Ameerika. 15.08,3: Jokela, Soome. 15.14,0: Remig, Ameerika. 15.15,4: Seppelä, Soome. 15.15,8: Bedarff, Saksa. 15.17,2: Katz, Soome. 15.17,8: Andreson, Norra. 15.18,7: Eriksson, Rootsi.

Valter Johnson lõvide keskel.

Tänavuse Ameerika baseballi hooaja kangeline viibib päris aukartust ja õudust äratavas seltskonnas. Lugu on aga tegelikult lihtne: Johnson on ülesvõetud Ooklandi muuseumis Kalifornias täistopitud metsaliste hulgas.

10.000 mtr.

30.06,4: Nurmi, Soome. 30.23,2: Ritola, Soome. 30.55,1: Vide, Rootsi. 31.10,6: Berg, Soome. 31.50,2: Sipilä, Soome. 31.51,2: Jokela, Soome. 31.59,0: Harper, Inglise. 31.59,8: Petersen, Daani. 32.02,0: Speroni, Itaalia. 32.04,1: Thuresson, Rootsi. 32.14,0: Booth, Ameerika. 32.14,2: Bedarff, Saksa. 32.18,7: Ebeling, Rootsi.

4×100 mtr.

43,0: Deutscher Sportklub Berlin, Saksa. 43,1: KAOE Budapest, Ungari ja Lund, Rootsi. 43,3: Helsingi JFK, Soome. 43,4: Newark AC, Ameerika; HSV Hamburg, Saksa ja Göta, Rootsi. 43,6: Akademisk JF Kopenhagen, Daani ja Hellas, Rootsi. 43,7: SV Brandenburg Berlin, Saksa ja Mannheimer Tges., Saksa.

4×400 mtr.

3.21,1: Hellas, Rootsi. 3.25,4: Mannheimer Tges., Saksa. 3.25,8: Gallarete, Itaalia. 3.27,0: JFK, Soome. 3.28,0: KJF, Daani. 3.34,0: Köln, Saksa.

110 mtr. tõkkeid.

14,7: Riley ja Anderson, Ameerika. 14,9: Kinsey ja Crawford, Ameerika; Petersson ja Christiernsson, Rootsi. 15,0: Atkinson, L.-Aafrika; Guttherie, Barker, Dodge ja Dye, Ameerika.

400 mtr. tõkkeid.

52,1: Riley, Ameerika. 52,6: Taylor, Ameerika. 53,0: Brookins, Ameerika. 53,2: Coutler, Ameerika. 53,8: Vilén, Soome. 54,4: Facelli, Itaalia. 55,0: Christiernsson, Rootsi. 56,0: André, Prantsuse. 56,2: Somfai, Ungari; Lara, Tshiili ja Lundgreen, Daani. 56,8: Blackett, Inglise. 56,9: Wahlstadt, Norra.

Kool & Mäng

TALLINN, Vana Posti tän. 2

Kõnetraat: 16-56, 21-78.

Mänguasjad, koolitarbed, süstad ja tõukekelgid.

Kes korraldab 1928. a. taliolümpiaadi?

Rahvuste hulk, kes soovib oma korraldada võtta üheksandate olümpiamängude talivõistlusi, on tõusnud juba kuue peale. Peale Shveitsi ja Norra, kes suuremateks pretendentideks, soovivad talivõistlusi oma korraldusesse saada veel Tsheho-Slovakkia, Austria, Saksa ja viimati ka Prantsusmaa. Imelikuna tundub Prantsuse soov, kuna viimased olümpia talivõistlused juba Prantsusmaal (Shamoniis) olid ja kõige paremini ei olnud korraldatud.

Euroopa esivõistlused jäähockey

on pidamisel käesoleval kuul Praagas. Osa võtavad Austria, Shveits, Belgia ja Tsheho-Slovakkia. Iga meeskond mängib kõigi teistega läbi.

Samuti peeti Praagas rahvusvahelise jäähockey liidu kongress. Esitatud olid Shveits, Kanaada, Ameerika, Belgia, Prantsuse, Austria, Tsheho-Slovakkia, Rumeenia, Inglise, Hispaania, Itaalia ja Rootsi.

1926. a. Euroopa esivõistlused jäähockey peetakse Shveitsis, kuna 1927. a. jaoks on märgitud Austria.

Davose pokaali jäähockey on võitnud Oxford University, kes finaalis võitis Londoni Lionsi 4:0. Kolmanda koha pärast võistlesid Wiener Eislaufverein ja Praaga Sparta. Normaalaeg andis 0:0 ja ka kahekordne pikendus ei muutnud tagajärge. Kolmas koht otsustati siis loosiga, mille läbi auhinna sai Sparta meeskond.

Rootsi rekordi ujumises seadis Arne Borg Stokholmis enne ärasõitu Ameerika. Borg kattis 200 mt. vabastilis ajaga 2.16,6.

Oscar Mathisen,
Norra, maailma parim kiiruisutaja.

10 maailma paremat kiiruisutajat.

Norra spordileht „Sportsmanden“ on teinud tänuväär töö, kogudes kokku kõik ilma paremad saavutused kiiruisutamises. Võrreldes üksikute kiiruisutajate saavutusi, seab ta kokku järgmise paremusjärjekorra: 1. Oscar Mathisen, Norra (9 p.), 2. Roald Larsen, Norra (16 p.), 3. Christian Ström, Norra (31 p.), 4. Harald Ström, Norra (38 p.), 5. Claes Thunberg, Soome (38 p.), 6. Peter Oestlund, Norra (50 p.), 7. Vassil Ipolitoff, Vene (50 p.), 8. Nikolai Strunnikoff, Vene (59 p.), 9. Ole Olsen, Norra (59 p.) ja 10. Thomas Bohrer, Austria (65 p.).

Graveerimise, emailleerimise
ja kullasepa töökoda

R. Rekkor

Tallinnas, Niguliste t. 18
(hoovi peal) valmistab
kõikidele spordi liitudele,
ühingutele — rinnamärke,
ohvitseridele kokarde ja
trafarette.

Rätsepatarvete kauplus

Tallinnas, Suur Karja tän. nr. 10, telef. 974.

Juhin tähelepanu, et on kohale jõudnud:

latsi siid, lasting serge.

Peale selle soovitan ladust

ülikonna- ja palituriit.

Nõo pe igas suuruses, haake
ja snalle jne.

Müük suurel ja väiksel arvul.

Aupaklikult

S. S. Orloff.

Jalgpall.

Ofsaidi probleem.

Praktiliste katsete ettevõtmine. — 41 katkestust ofsaidi tõttu.

Peale Inglise jalgpalliliidu esimehe Mr. Wall'i tähelepanuväärset kõnet, milles ta esile tõstis praeguse ofsaidi määruse hädatarvilikku muutmist, harutab kogu Inglise ajakirjandus ofsaidi küsimust. Suurbriti liitudest oli Wales esimene, kes otsustas korraldada katsevõistlusi, et küsimust praktilisest küljest proovida. Walesi liit on selle otsuse puhul avaldanud järgmise seletuse:

„Walesi jalgpalliliidu nõukogu kinnitab, et ofsaidi määrus on üks jalgpalli põhimäärustest, mida ilma uute kavade praktilise järelkatsumiseta mänguväljal ei või muuta. Nõukogu annab loa uue kava kõlblikkuse selgitamiseks korraldada katsevõistlusi. Neid peetakse kahe kava järele: et 1) ofsaidi ei ole tsentrist kuni jooneni, mis 40 yardi (36 mtr.) värvast ja 2) ofsaidi ei ole kui nüüdse nõuetava kolme asemel on ees 2 vastasmängijat. Nõukogu peab tarviliseks, et nende mõlema uuendusettepaneku proovimine sünniks ka mõnel tähtsamal koondusmeeskondade vahelistel võistlustel.“

Uuendusettepanekute praegusel proovimise ajal kannatab Inglismaa maksva ofsaidi määruse all, mis võistluste käigu peale mõjub halvavalt. Athletic News märgib, et võistl. Preston North End — Newcastle United oli 26 mängu katkestust ofsaidi tõttu. Publik ei olnud selle tõsiasja üle kuigi rõõmus, kuid palju õnnetum oli lugu veel võistlusel Evertoni ja Westham Unitedi vahel, kus mitte vähem kui 41 ofsaidi oli! Sellest arvust viilistas kohtunik Evertoni edurivi pealetungi 31 korda ofsaidi tõttu surnuks. On ofsaidi jäämine abitus või mingi möödapääsematus? Üldine vaade asja kohta on, et viiga praeguses määruses endas peitub, mis võimalust sarnaseks soovimatuseks määruse enda läbi lubab.

Hispaania jalgpallist.

DFC võit F. C. Barcelona üle 1:0.

Esimese mängu F. C. Barcelona vastu lõpetas Praaga sakslaste meeskond DFC (Deutscher Fussball-Club) viigiga 0:0. Järgmisel päeval, 2. jaan. oli revansh, nagu see Hispaanias harilikult kombeks ja millel küllatunud meeskond võidetakse. Seekord oli erand. Võistluse ainsa värava, mis DFC-le võidu andis, lõi Bobor teisel poolajal.

F. C. Barcelona mängis pea väljavõtteta fairilt. Hispaanlaste mänguviis erineb oluliselt Kesk-Euroopa omast. Mängitakse võrdlemisi kõrgelt, sarnane mänguviis näib olevat tingitud mänguväljade kõvast pinnast. Palli surmatakse harva ja kui juba surmatakse, siis tehakse seda rinnaga. Harilikult lüüakse palli õhust jala või pea-ga edasi. Klass enda jaoks on selles tehnikas Samitier, F. C. Barcelona tsentriforvard. Harva on näha mängijat, kes omaks Samitier'ile võrduvat kassisarnast liikuvust hüppel ja nii kõrgeklassilist peamängu tehnikat. Selle juures on ta absoluutselt löögikindel mõlema jalaga.

Hispaania ääreaajad teevad kiireid jookse, dribbeldavad ja tsenderdavad, selle juures antaske tsenderdused kaugele

ette — vabasse alasse. Armastatakse ka ette kahe kaitsja vahele sööta, mille tõttu pealetungid kujunevad äärmiselt kardetavaks. Võrratult mängu F. C. Barcelona värvavas näitas ungarlane Plattko.

F. C. Barcelona on oma kodulinnas mänginud Kopenhaageni Boldklubben'iga 2:1. Madridi Athletic mängis daanlastega 2:2.

F. C. Zürich algas oma Hispaania võistlusreisi hästi. Shveitslased võitsid Real Madrid F. C. suurelt 6:1 ja 7:3, kuid kaotasid järgmistel võistlustel Athletic Bilbao'le 1:2 ja 0:9.

Dresdenis peetud linnavõistlus Praaga — Dresden lõppes tshehide heaks 1:0.

MTK, Budapest, üle kümnekordne Ungari meister, on oma Saksa reisi lõpetamisel ootamatult lüüa saanud Esseni S. C. Schwarz-Weiss'ilt 1:2. Järgnenud võistluse V. f. B. Stuttgardi vastu lõpetas MTK 1:1.

Jerusalemas on Palestiina juudiseltside koondusmeeskond Inglise sealsete sõjavägede koodusmeeskonnaga võistelnud 3:3 (0:3).

Hakoah, Viini juudimeeskond, on oma Egiptuse reisiril võitnud Aleksandria linna-meeskonda 4:2 (2:1) ja Kairos Egiptuse rahvusmeeskonda 3:0 (1:0).

Hiilgusrikkam saavutus kõigist Inglise klubidest kuulub Preston North End'ile. Viimase meeskond võitis 1889. a. Inglise liiga võistlused ja English Cup'i ühegi kaotuseta ja ühtki väravat oma võrku saamata. See saavutus seisab üksikuna Inglise jalgpalli ajaloo, kuigi Aston Villa 1897. a. samuti tuli liiga- ja karikavõitjaks, kuid mitte sarnases suurstiilis, kui seda tegi Preston North End.

Jalgpallitundja. Ühe klubi maruline poolehoidja, n. n. klubitiger seisab suure kannatamatusega telefoni juures ja ootab „oma“ meeskonna resultaadid teadasaamist. „0:0,“ kõlab viimaks tulev vastus, mille peale jalgpallitundja uuesti küsib: „Ja poolaja resultaat!“

SUUR LADU kirjutusmaterjali- ja kantselei- tarbeasju PHILIPP SCHAEFER

Tallinn, Harju tän. 21. — Kõnetr. 12-12.

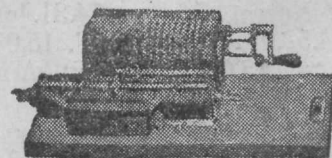
Ainumüük Eestis:

„UNDERWOOD“ kirjutus-
masinad

„DALTON“ }
„LIPSIA“ } arve-
„HANNOVERA“ } masinad

„MERIVAARA“ Soome tulekindlad
rahakapid

„MONAX“ paljudamisaparaadid.

Büroomasinat paranduse töökoda.

Juhatused ja teated.

Meie poole pööratakse sagedasti sportlistest ringkondadest järeipärimistega ja teadete nõutamiseega kõige mitmekesisemate sportliste küsimuste kohta. Et küsimused enamal jaol üldisema tähtsusega ja vastused samuti lugejate seisukohalt huvipakkuvad, asutab toimetuse lehe juures iseseisva „Juhatused ja teadete“ osakonna, kus küsimused ja vastused järjekindlalt ilmuvad. Lugejatel avaneb seega võimalus selgitust või andmeid vajavatel juhusel pöörata Eesti Spordilehe poole, kelle ümber koondunud paremad Eesti sportlased ja tiitude tegelased ja otstarbekohast nõu ja juhatused võib anda.

TOIMETUS.

K. M., Hageris: Kas on eestikeeles mõni raamat ilmunud, mis sisaldab juhatusi spordiväljade ehitamise kohta ja kust on teda saada?

— Ei. Kuid tarvilisi juhtnööre annab E. Spordilehes nr. 24—27, 1921. a., ilmunud pikem kirjutus. Leht on veel talituses saadaval.

J. V., Ristil pöörab meie poole selgituse saamiseks Lauri Pihkala „Poiste spordi õpetuse“ 7-nda koduvõimlemise harjutuse kohta, kus ta kahtleb, kas tuleb peatada igakord, kui on üks jalg üles tõstetud ja maha pandud, selles seisakus nagu näitab kujutus 8-a, lehekülj 26, või teha nii, et kui näit. parem jalg maha puutub, kohe pahem jalg üles tõuseb, ilma et kahte jalga korraga maas hoida.

— Viimane teguviis on õige.

J. H—n, Tartus. Kes olid vabamaadluse võitjad Pariisi olümpiaadil, mille kohta seni Eesti ajakirjanduses puudunud teated?

— Võitjad olid: kärbskaalus — K. Pihlajamäki, Soome; sulgkaalus — R. Reed, Ameerika; kergekaal — R. Vis, Ameerika; kerge-keskkaalus — H. Gehri, Shveits; keskkaalus — F. Haggmann, Shveits; poolraskekaalus — J. Spellman, Ameerika; raskekaalus — H. Steele, Ameerika.

H. S., Viljandis: Miks vaikib E. Spordileht Jaan Jaago võitudest ja toob ainult tema kaotusi?

— See on Teie eksitus, toimetuse on toonud niihästi sõnumeid Jaago võitudest, kui ka kaotustest, kuigi esimesi silmapaistvaid ei ole esile tõstnud, sest et praegusaja elukutselise maadluse telgitagused on õige tumedad ja võistlused tõeliselt kõrgeväärtuslist konkurentsi ei paku.

E. Spordilehe maleosakond.

Tallinna Eesti Maleseltsi häälekandja.

Tegev toimetaja J. Türn.

Nr. 2 (8), 14. jaanuaril 1925.

Ringvaade.

Väljamaalt:

Austraalia. 1924. aasta meistriks tuli W. S. Viner 8 punktiga üheksast.

Austria malehüdu meistriks tuli Dünmann 9 punktiga.

Baden-Badenis korraldatakse kevadel rahvusvaheline meisterturniir.

Itaalias Folignos peetud turniiril võitis Rosselli del Turco +7 p.: järgnesid Hellmann, Monticelli (Veneetsiast) ja Sacconi (Roomast) 6½ punktiga.

Kodumaalt.

Paide. 4. üleriikline keskkoolide turniir, 3.—6. jaan. s. a., lõppes järgnevalt (klambrites kaotatud mängude arv): 1) Virkus Pärnu — 15½ (1). 2) Leesment, Tallinn — 14½ (1). 3) Mälkson, Pärnu — 14 (3). 4) Veeber, Tartu — 13½ (3). 5) Kangur, Pärnu 10½ (5). 6) Naar, Viljandi 10½ (6). 7) Parts, Tartu 10 (7). 8) Vellner, Valk 9½ (6). 9) El'er, Viljandi 9 (8). 10) Vendelin, Viljandi 8½ (7). 11) Uttopärt, Pärnu 8½ (8). 12) Bestmann, Tartu 7 (9). 13) ja 14) Hansen, Tallinn ja Kass, Valk — mõlemal 7 (10). 15) Laar, Paide 6 (9). 16) Bergvald, Paide 5½ (11). 17) Koort, Tartu 5 (11). 18) Loog, Tartu 5 (12). 19) Kohberg, Baltiski 4½ (13).

Tallinn. 8. jaan. oli T. E. Maleseltsis ülesannete lahendamise võistlus. Anti lahendada 3 kahekäigulist ja 1 kolmekäigulist ülesanne. Esimesena lahendas 17 minuti jooksul kõik ülesanded Roshdestvenski, saades 5 punkti. Kuid ta pidi siiski teise kohaga lõppima, sest kaudvere olgugi et ta ühe ülesande valesti lahendas, ja rohkem aega tarvitas (üle tunni), leidis kolmekäigulise juures kaks kõrvallahendust, sai selle tõttu kokku 6 punkti ja esimese auhinna. Osavõtjad oli 9.

Tartu. Turniiri Tartu meistri tiitli peale võitis Kiberman, teine ja kolmas auhind jagati Nuuti ja dr. Berkovitz'i vahel.

Kohalikkude esti keskkoolide vaheline võistlus andis tagajärgedeks:

1. Riomar 4 p. (Treffn. gümn.),
2. Tamm 3½ p.
3. ja 4. Veber 3 p. (Õhturealgümn.) ja Bestman 3 p. (Realgümn.),
5. Loog 1 p.
6. Parts ½ p. (Treffn. gümn.).

Pärnu. Ülemaalse Eesti noorsoo ühingu Pärnu osakonna male sektsioon algas oma tegevust. Juhatuses on dr. Buck, V. Kirshfeldt, ja lõp. Kavatsetakse korraldada esialgu omavaheline turniir. Edaspidi korraldatakse Pärnu üldine turniir, Pärnu malemeistri nime peale.

Mäng nr. 2.

Mängitud Tallinna turniiri 1-ses voorus.

Valge: J. Türn. Must: Kerup.

1. d2 — d4	R.g8 — f6
2. Rg1 — f3	d7 — d5
3. e2 — c4	e7 — e6
4. Rb1 — c3	O f8 — f4
5. La1 — b3	O b4 : c3
6. b2 : c3	h7 — h6

7. O c1 — a3	b7 — b6
8. R f3 — e5	O c8 — b7
9. e2 — e3	R b8 — d7
10. L f3 — a4	a7 — a6
11. R e5 — c6	O b7 : c6
12. L a4 : c6	V a8 — b8
13. e4 : c5	R f6 : d5
14. O f1 — e4	R d5 : c3
15. O c4 : e6!	R c3 — b5
16. O a3 — b4	a6 — a5
17. L c6 — b5	f7 : e6??
18. L b5 — h5 +	ja kadu järgmisel käigul.

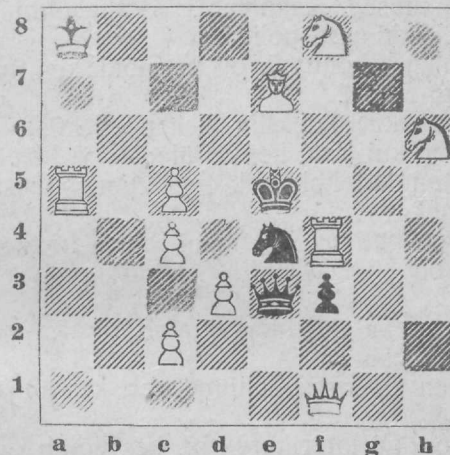
Ülalolev mäng on väga õpetlik. Must teeb positsioonilisi vigu — 6., 7., 12. ja 13. käik, milliseid kasutades valge takistab mustade vangerdust (7. käik), hävitab musta oda kaksikuse (12. käik) ja alustab ühenduse, mis toob vähemalt etturi võidu (14. käik). Vahepeal on valge veel suutnud mustaa c7. etturi nõrgaks teha. Halvemas seisus tehakse kergesti vigu. Sellena esineb musta 17. käik, mis võrdub vabasurmale.

Ülesanne nr. 6.

Esitrikk.

A. Veismann, Kadilast.

Must.

Valge: Ka8, Lf1, Va5 ja f4, Oe7, Rf8 ja h6 Ec2, c4, c5 ja d3 (11);

Must: Ke5, Le3, Re4, Ef3 (4).

Kadu (matt) 2 käiguga.

Lahenduse eest 1 punkt.

Lahendused.

Ülesanne nr. 4. 1. Vg2—g1 Kh5—h6 (kui... h7—f6, siis 2. Vg1—g2 jne) 2. Kf4—f5 jne.

Õige lahenduse saatsid: Joh Kangur, Alfons Pachel, Ernst Veermann (ka ülesande nr. 3 kohta).

Trükivea õiendus.

Eelmine maleosakonna ülesande nr. 5 all on musta Eh7 vaehelele jäänud, kuna seisupilt õige on.

Esimese järgu võõrastemajad

Tallinnas

„Kuld Lõvi“

„Peterburg“

Harju tän. nr. 40

Rataskaevu t. nr. 7

Kõnetr. 3-36 ja 18-40

Kõnetr. 244.

Numbritoad ainult reisijatele

Hinnad 300—1000 mk

M. ANDREESEN

Meesterahva
rätsepaäri

Tallinn, Rataskaevu tän. nr. 14.
Kõnetraat 17-54.

Ed. RADIUS'e

kullasepa äri
Sauna tänav nr. 1.

Soovib igasuguseid spordi-
võistluste auhinde, serviise ja
muid kuld- ja hõbeasju.

Mitmesugust.

Poks ja paavst.

Poksiilm on ühe sensatsioonilise uudise poolest rikkam. Maailma võitmatu sulgkaalu poksimeister Johnny Dundee, Ameerika, kes rahvuse poolest itaallane ja kelle tõelik nimi Carraro, on oma Roomas viibimise puhul vastu võetud paavsti poolt.

Püha isa andis Dundee'le eraaudientsi ja päris meistri järel tema karjääri kohta. Paavst tähendas omalt poolt, et ta ise noormehena ja seminaristina usin poksija oli. Paavst Pius, kes Vatikanis kõiki poksisiidmusi elavalt jälgib, avaldas oma sooja poolehoidu, et praegusaja kasvav noorsugu virgalt spordib. Samuti rõõmustas paavst, et tema rahvuse liige poksis on jõudnud sarnase suure auni, nagu Dundee, kauaaegne ilmameister.

Missugune on vahekohtunik.

Selle pealkirja all kirjutab Ostdeutsche Sportzeitung jalgpalli vahekohtunikust järgmist:

„Tubli vahekohtunik on tipp tavaliku mehelikkuse tasapinnal. Vahekohtunik omab elukinnituspoliisi.

Hea vahekohtunik on kuj nõid, kes mahendab massi.

Ta on kuj detektiiv, kes näeb kõik.

Ta on kui tark, kes on üleolev ja kireta.

Ta on kuj kohtunik, kes tunneb paragrahve.

Ta on kui isa, kes manitseb ja hoiatab.

Ta on kui statistik, kes arvestab värvavaid.

Ta on kui hästikasvatatud tütar, kes kõneleb vähe.

Ta on kuj tseremoniimeister, kes annab tooni.

Ta on kui loteriidirektor, kes võtab loomimist ette.

Ta on kui auväärilik proua, kellest vähe kõneldakse.

Ta on kui inimene, kes ekslik.

Mis kõik võimalik on.

Jalgpallis sünnib sedavõrd rohkelt ebatõenäolikkude, et sel alal vähematki vaja ei ole ise üles leida. Toome siin järgmise juhtumise:

Ühel võistlusel ei olnud vastasmeeskond ilmunud. Vahekohtunik, kellele ta amet nähtavasti veel suuri raskusi sünnitas, seisis situatsiooni ees, milleni ta ei küünnud. Kuidas välja jõuda dilemmast, kui üks võistluse partneritest ei ole ilmunud? Asjatult pingutas vaene vilemees, et leida pääseteed. Ta tuletas omale meele kõik küsimused, mis talle asetati vahekohtunikude kolleegiumi katsekommisjonis. Järsku tuli talle oodatud valgus ülima ilmutusena pähe! Ta lasi ilmunud meeskonna 11 mängijat võistlusriivis väljale asuda. Ootamisaja möödumisel lasi ta palli lahti lüüa ja siis pidi üks värav löödama. Sellega oleks ilmumata jäänud vastase kaotus dokumenteeritud. Pall löödi lahti siseajaja sai palli, jooksis sellega elegantilt karistusala piirini ja tegi sealt toreda löögi — kuid värvast mööda! Mis nüüd teha? Vahekohtunik, nähtavasti üks selge pea, lasi palli uuesti keskel lahti lüüa ja seekord õnnestas raske ettevõtte ja ilmumata jäänud vastane oli tehtud põrmuks — pall istus võrgus.

Senini oleks see lugu õige lõbus, kui see oleks vabalt leitud. Kuid sarnane lugu on tõepoolest sündinud ja seda Viini alama klassi esivõistlustel, kuhu ühele mängule üks meeskond jäi ilmumata.

Pariisi L'Intransigeant'i murdmaajooksust oli osavõtjaid senioride klassis 715 ja junioride omas 1090. Jooksumaa 9,5 kl. Võitis Marchal 31.34,2. Junioride jooksu 7 km. pikkuse jooksumaaga võitis Louchard ajaga 24.25,4.

Fritz Hünenbergeri, Shveitsi, poolt tõstmises püstitatud ilmarekord 87,5 kg. rebimises vasakuga raskekaalus on rahvusvah. tõsteliidu poolt kinnitatud. Endine rekord 85 kg. oli prantslase Vasseur'i.

Iiri on Pariisis Prantsust rugby võitnud 9:3 (0:3). Pealtvaatajaid 20.000.

Saksa lauatenise (ping-pongi) esivõistlustel on India meister Nanda võitnud kuulsat Ungari tennismeest dr. Bela v. Kehrlingi 6:0, 6:2, 6:4. Ungarlane asus algusest peale kaitsele. Indialane Nanda näib eurooplastele olevat võitmatu.

1924. a. jalgpalli maavõistluste ülevaatest, mis ilmus eelmises E. Spordilehe numbris, on välja jäänud juulikuu 25. päeval Stockholmis peetud maavõistlus Rootsi-Eesti 5:2, millega ülevaadet tuleb täiendada.

Ekraive liidu ametlikud teadaanded:

Eesti Kerge-, Raske- ja Veespordi Liidu juhatus teatab, et

Eesti esivõistlused poksis

peetakse Tallinnas 7.—8. veebruaril 1925. a. alljärgneva kavaga:

1. Võistlejad liigitakse keharaskuse järel kuude kaalu:

kukekaal	kuni 53,524 kg.
sulgkaal	.. 57,152 ..
kergekaal	.. 61,237 ..
kergekeskkaal	.. 66,678 ..
keskkaal	.. 72,574 ..
poolraskekaal	.. 79,378 ..

2. Võistlus peetakse kaaludes, kus vähemalt kaks võistlejat.

3. Võistlused on kolme roundilised: kaks roundi à 3 min. ja üks round à 4 min., kusjuures iga roundi vahel on 1 min. vahetega.

4. Auhinde on võistlejate arvu silmas pidades igas kaalus kolm.

5. Ülesandmisi võetakse vastu kuni 1. veebr. s. a. kirjalikult Tallinn, Gonsiori t. nr. 4.

6. Võistluste algus mõlemal päeval kell 7 õhtul. Kaalumine 7. veebr. kell 5 p. l.

7. Muis asjus peetakse rahvusvahelise poksiliidu märkusi silmas.

Liidu juhatus.

O.-ü. „ESTO“ Tallinnas, Pikk t. 47. Kõnetraat 10-02. Suurem spordiäri Eestis.

Soovitab spordiabinõusid kõigil aladel täielikumas väljavalikus ja tuntud headuses. spordikirjandust ja Eesti paremate sportlaste ülesvõiteid.

E. Spordilehe abitalitus tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmise ja üksikute numbrite müügi.

A/s. BALTI SPORDIRIISTADE VABRIK

Asutatud 1913. a.

Telefon 1-87 ja 6-02. TARTUS, Aurulaeva tän. nr. 1.

Talviseks hooajaks suures valikus:

Suusad mitmesugused. || Hockey kepid, || Spordi kelgud. || Uisud ja nende osad.
 Jahisusad. || pallid ja saapad. || Suusk-kegud. || Uisu saapad
 Suusa saapad. || Hockey kepid noortele. || Laste kelgud ja saanid. || ja rihtmud.

Meie vabriku saadused on kõige odavamad ja nad on kõige paremad. © Piltidega hinnakirjad kõigile soovijatele saadetakse maksuta.

Esitaja Tallinnas: O.ü. „ESTO“, Pikk tän. 47. Telefon 10-02.